

Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова приймальної комісії
проф. Безлюдний О.І.

«__» _____ 2017 р.

ПРОГРАМА ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ **«Хореографія»**

(денна та заочна форми навчання)

(на базі ОКР молодший спеціаліст зі скороченим терміном навчання 1 р.10 м.)

Спеціальність 014 «Середня освіта. Хореографія»

Умань-2017

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Фахове випробування для абітурієнтів, які вступають на основі ОКР «молодший спеціаліст» з відповідної спеціальності за спеціальністю **01014 Середня освіта. Хореографія**, складається з трьох частин:

1. Класичний екзерсис біля станка та на середині зали.
2. Авторський хореографічний етюд будь якого жанру (народна, стилізована, класична, сучасна чи бальна хореографія).
3. Теоретичні запитання з фахових дисциплін.

Метою творчого конкурсу є відбір обдарованої, здібної до навчання молоді для розкриття та реалізації потенційних хореографічних можливостей, а також подальшого становлення як хореографа-професіонала шляхом надання ґрунтовних знань з дисциплін хореографічної спрямованості в умах навчання в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини.

Для досягнення мети умовами творчого конкурсу передбачається комплексне вирішення наступних **завдань**:

1. Перевірка анатомо-фізіологічних та музично-ритмічних даних абітурієнта:

- виворітність, пластичність, рухливість ніг (стопа, коліна, стегна);
- гнучкість, пластичність та рухливість корпусу;
- сила м'язів ніг, здібність до стрибків.
- почуття ритму.
- музичний слух.

2. Виявлення рівня хореографічної підготовки абітурієнтів, їх виконавчої майстерності, а також творчих та артистичних здібностей:

- рівень технічної виконавської майстерності;
- методика виконання;
- створення та передача образу;

3. Перевірка теоретичних знань абітурієнта з фахових дисциплін.

Для успішного результату в процесі творчого конкурсу абітурієнти повинні **знати**:

- хореографічну термінологію, назви танцювальних елементів, вправ, фігур, видатних діячів хореографічного мистецтва, історичні аспекти з різних напрямів хореографії.

вміти:

- емоційно, пластично, сценічно, артистично сприймати і відтворювати музичний і хореографічний матеріал.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

З ХОРЕОГРАФІЇ

Високий рівень	
194,0 – 200,0	<p>Абітурієнт демонструє зразковий рівень практичних навичок хореографічної діяльності не допускаючи помилок. Виконання елементів характеризується пластичністю, музикальністю, співвідношенням виконання руху, фігури, з характером, метроритмом формою музичного твору. Абітурієнт з легкістю без зауважень викладача підбирає образи для відмінної передачі музичної та хореографічної виразності, вміло застосовує ряд виражальних засобів для досконалої передачі ідеї композиції (етюду). Абітурієнт добре координує рухи, має гарну поставу ту та високий рівень розвитку хореографічних здібностей (виворітність тазостегнового та гомілковостопного суглобів, розвинений підйом, гарний танцювальний крок, гнучкість та високий, легкий стрибок). Має досконале почуття ритму, чітко та точно повторює ритмічні завдання різного рівня складності запропоновані екзаменатором; під час виконання вправ класичного екзерсису дотримується ритмічної основи музичного супроводу, співвідносить рухи з характером музики.</p> <p>Знання абітурієнта є глибокими, міцними, узагальненими, системними; абітурієнт вміє застосовувати знання творчо, його навчальна діяльність має дослідницький характер, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію.</p>
187,0 – 193,0	<p>Абітурієнт демонструє високий рівень практичних навичок хореографічної діяльності не допускаючи помилок. Виконання елементів характеризується відмінною технікою виконання, узгодженістю рухів. З легкістю імпровізує на задану тематику, застосовуючи максимум виражальних засобів для повноцінного створення певного образу. В процесі виконання творчого завдання не допускає помилок, технічне виконання роботи на відмінному рівні. Абітурієнт добре координує рухи, має гарну поставу ту та високий рівень розвитку хореографічних здібностей (виворітність тазостегнового та гомілковостопного суглобів, високий підйом, гарний танцювальний крок, гнучкість та високий, легкий стрибок).</p> <p>Знання абітурієнта є глибокими, міцними, узагальненими, системними; абітурієнт вміє застосовувати знання творчо, його навчальна діяльність має дослідницький</p>

	<p>характер, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію.</p>
181,0 – 186,0	<p>Абітурієнт демонструє вище достатнього рівень практичних навичок хореографічної діяльності, майже не допускаючи помилок. Виконання елементів характеризується гарною виворітністю ніг, відмінною координацією рухів, високим балетним кроком, вмінням створювати заданий образ різного плану, відмінною передачею характеру виконуваних ним елементів та високим рівнем виконання. В процесі виконання творчого завдання майже не допускає помилки, технічне виконання роботи на достатньому рівні, але потребує доопрацювання. Вдало проявляє елемент імпровізації. Відсутні порушення щодо методики виконуваних елементів, але техніка потребує розвитку.</p> <p>Знання абітурієнта є глибокими, міцними, узагальненими, системними; абітурієнт вміє застосовувати знання творчо, його навчальна діяльність має дослідницький характер, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію.</p>
Достатній рівень	
171,0 – 180,0	<p>Абітурієнт демонструє достатній рівень практичних навичок хореографічної діяльності, допускає незначні помилки, але розуміючи їх характер швидко виправляється. Виконання елементів характеризується гарною виворітністю ніг, гарною координацією рухів, хорошою гнучкістю та формою підйому, високим балетним кроком, стрибком, вдалим артистичним образом, непоганою передачею характеру виконуваних ним елементів та добрим рівнем виконання. У процесі виконання творчого завдання допускає незначні помилки, технічне виконання роботи на достатньому рівні, але потребує незначного доопрацювання. Відсутні грубі порушення щодо методики виконуваних елементів, але техніка потребує розвитку.</p> <p>Абітурієнт знає істотні ознаки понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь повна, правильна, логічна, обґрунтована, хоча їй і бракує власних суджень. Абітурієнт здатний самостійно здійснювати основні види навчальної діяльності.</p>
162,0 – 170,0	<p>Абітурієнт демонструє достатній рівень практичних навичок хореографічної діяльності, допускає помилки, але в процесі</p>

	<p>виконання частково їх виправляє. Виконання елементів доброю виворітністю ніг, вдалими спробами одночасно здійснювати контроль за різними групами м'язів, непоганою висотою кроку, передачею характеру виконуваних ним елементів та добрим рівнем виконання. Абітурієнт виявляє уяву, фантазію, оригінальність у пластичному створенні образу. В процесі виконання творчого завдання допускає незначні помилки, технічне виконання роботи на достатньому рівні, але потребує доопрацювання. Відсутні грубі порушення щодо методики виконуваних елементів, але техніка потребує значного розвитку.</p> <p>Абітурієнт знає істотні ознаки понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь повна, правильна, логічна, обґрунтована, хоча їй і бракує власних суджень. Абітурієнт здатний самостійно здійснювати основні види навчальної діяльності.</p>
152,5 – 161,0	<p>Абітурієнт демонструє наявні практичні навички хореографічної діяльності, допускає помилки, але в процесі виконання частково їх виправляє. Виконання елементів характеризується доброю виворітністю ніг, вдалими спробами одночасно здійснювати контроль за різними групами м'язів, непоганою висотою кроку, створенням артистичного образу, незначною передачею характеру виконуваних ним елементів та задовільним рівнем виконання. В процесі виконання творчого завдання допускає незначні помилки, практичні навички не відрізняються досконалістю виконання, технічне виконання роботи на достатньому рівні, але потребує вдосконалення. Відсутні грубі порушення щодо методики виконуваних елементів. Абітурієнт відчуває, сприймає музичний супровід, активно поєднуючи його з танцювальними рухами. Присутня здібність до імпровізації.</p> <p>Абітурієнт знає істотні ознаки понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь повна, правильна, логічна, обґрунтована, хоча їй і бракує власних суджень. Абітурієнт здатний самостійно здійснювати основні види навчальної діяльності.</p>
Середній рівень	
143,0 – 151,6	Абітурієнт демонструє певні практичні навички

	<p>хореографічної діяльності, допускає помилки, але в процесі виконання намагається їх частково виправити. Виконання елементів характеризується доброю виворітністю ніг, вдалими спробами одночасно здійснювати контроль за різними групами м'язів, непоганою висотою кроку, створенням артистичного образу, незначною передачею характеру виконуваних ним елементів та задовільним рівнем виконання. Відтворює музичний ритм адекватно заданому або з незначними помилками; не завжди вірно відчуває музичний ритм та характер музики під час виконання вправ класичного екзерсису. В процесі виконання творчого завдання допускає значні помилки, практичні навички не відрізняються оригінальністю, гармонійністю та досконалістю виконання, що потребує вдосконалення. Абітурієнт відтворює основний навчальний матеріал, здатний виконувати завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.</p>
134,0 – 142,0	<p>Абітурієнт демонструє мало вагомі практичні навички хореографічної діяльності. Виконання елементів характеризується слабкою виворітністю ніг, не зовсім вдалою спробою одночасно здійснювати контроль за різними групами м'язів, непоганою висотою кроку, намаганням створити артистичний образ, передати характер виконуваних ним елементів та слабким рівнем виконання. В процесі виконання творчого завдання допускає значні помилки, практичні навички не відрізняються оригінальністю, гармонійністю та досконалістю виконання. У рухах відчувається невпевненість, скутість. Абітурієнт відтворює основний навчальний матеріал, здатний виконувати завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.</p>
124,0 – 133,0	<p>Абітурієнт демонструє незначні практичні навички хореографічної діяльності, допускає помилки при виконанні завдання. Виконання елементів характеризується слабкими м'язами, помітно, але незначно вираженими у поставі функціональними відхиленнями, недостатньою виворітністю ніг, невмінням одночасно здійснювати контроль за різними групами м'язів, недостатньою висотою кроку, невмінням створити артистичний образ, передати характер виконуваних ним елементів та недостатнім рівнем виконання. Проте, окремі фрагменти (частини) завдання виконані вдало та заслуговують позитивної оцінки. Абітурієнт відтворює основний навчальний матеріал, здатний виконувати завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.</p>

Низький рівень	
116,0 – 123,4	<p>Абітурієнт має недостатньо сформований рівень творчих здібностей, демонструє відсутність елементарних навичок та умінь у хореографічній діяльності. Знаходить відмінності між бальною, народною, класичною хореографією за її характерними особливостями. Виконання елементів характеризується недостатньою виворітністю ніг, відсутністю апломбу, висоти кроку, невмінням створити артистичний образ, передати характер виконуваних ним елементів та недостатнім рівнем виконання. Абітурієнт невдало, але намагається імпровізувати, комбінувати рухи під музику. Відповідь абітурієнта при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення.</p>
111,0 – 115,0	<p>Абітурієнт має слабо сформований рівень творчих здібностей, демонструє відсутність елементарних навичок та умінь у хореографічній діяльності. Намагається знайти відмінності між бальною, народною, класичною хореографією за її характерними особливостями, але немає уявлень про будь-які форми танцю. Виконання елементів характеризується повною відсутністю виворітності ніг, апломбу, висоти кроку, невмінням створити артистичний образ, передати характер виконуваних ним елементів та низьким рівнем виконання. Відповідь абітурієнта при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення.</p>
106,0 – 110,0	<p>Абітурієнт має слабо сформований рівень творчих здібностей, демонструє повну творчу та емоційну пасивність, відсутність елементарних навичок та умінь у хореографічній діяльності. Не розрізняє бальну, народну, класичну хореографію за її характерними особливостями. Немає уявлень про будь-які форми танцю. Робота біля станка та на середині зали характеризується повною відсутністю виворітності ніг, апломбу, висоти кроку, невмінням створити артистичний образ, передати характер виконуваних ним елементів та дуже низьким рівнем виконання. Відповідь абітурієнта при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення.</p>

Абітурієнт вважається допущеним до участі в конкурсі, якщо набрав не менше **124 балів**.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ ТВОРЧОГО КОНКУРСУ З ХОРЕОГРАФІЇ

І частина УРОК КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Екзерсис біля станка

1. *Уклін*

2. *Перегини корпусу*

Музичний розмір – 3/4.

Виконується на 32 такти музичного супроводу.

Вихідне положення – обличчям до станка, I позиція ніг.

1-16 такти – перегини корпусу назад (4 рази), голова повертається до правого плеча і до лівого плеча по чергово.

17-32 такти – перегини корпусу в праву і ліву сторони по чергово (4 рази).

3. *Demi ta grand plie'*

Музичний розмір – 3/4.

Виконується на 32 такти музичного супроводу.

Вихідне положення – лівим боком до станка, I позиція ніг, ліва рука – на станку, права – у підготовчому положенні.

На вступ – права рука виводиться через I позицію в II.

1-4 такти – 2 *demi plie'* по I позиції, рука закривається в I позицію.

5-8 такти – *grand plie'* по I позиції, рука закривається у підготовче положення. Зміна позиції ніг на II.

9-12 такти – 2 *demi plie'* по II позиції, рука закривається в I позицію.

13-16 такти – *grand plie'* по II позиції, рука закривається у підготовче положення. Зміна позиції ніг на V, права нога попереду лівої.

17-20 такти – 2 *demi plie'* по V позиції, рука закривається в I позицію.

21-24 такти – *grand plie'* по V позиції, рука закривається у підготовче положення. Зміна позиції ніг на V, права нога позаду лівої.

25-28 такти – повторюються рухи 17-20 тактів.

29-32 такти – повторюються рухи 21-24 тактів.

Аналогічно вправа виконується з лівої ноги.

4. *Battement tendu*

Музичний розмір – 2/4. Виконується на 16 тактів музичного супроводу. Вихідне положення – лівим боком до станка, V позиція ніг, ліва рука – на станку, права – у підготовчому положенні.

На вступ – рука виводиться через I позицію в II.

1-4 такти – 4 battement tendu вперед.

5-8 такти – 4 battement tendu назад.

9-16 такти – 4 battement tendu з нажимом в сторону.

Аналогічно вправа виконується з лівої ноги.

5. *Battement tendu jete' z pique'*

Музичний розмір – 2/4. Виконується на 16 тактів музичного супроводу. Вихідне положення – V позиція ніг, ліва рука – на станку, права – у підготовчому положенні.

На вступ – рука виводиться через I позицію в II.

1-2 такти – 2 battement tendu jete' вперед.

3-4 такти – 3 pique' вперед, на останню долю такту нога закривається у вихідне положення.

5-6 такти – 2 battement tendu jete' в сторону.

7-8 такти – 3 pique' в сторону, на останню долю такту нога закривається у вихідне положення.

9-10 такти – 2 battement tendu jete' назад.

11-12 такти – 3 pique' назад, на останню долю такту нога закривається у вихідне положення.

13-14 такти – повторюються рухи 5-6 тактів.

15-16 такти – повторюються рухи 7-8 тактів.

Аналогічно вправа виконується з лівої ноги.

6. *Rond de jambe par terre en dehors et en dedans*

Музичний розмір – 3/4.

Виконується на 32 такти музичного супроводу.

Вихідне положення – I позиція ніг, ліва рука – на станку, права – у підготовчому положенні.

На вступ – preparation.

1-4 такти – 2 rond de jambe par terre en dehors, опорна нога на plie'.

5-8 такти – 4 rond de jambe par terre en dehors, опорна нога пряма.

9-12 такти – розтяжка на праву ногу назад із port de bras.

13-16 такти – повернення у вихідне положення після preparation.

17-20 такти – 2 rond de jambe par terre en dedans, опорна нога на plie'.

21-24 такти – 4 rond de jambe par terre en dedans, опорна нога пряма.

25-28 такти – розтяжка на праву ногу вперед із port de bras.

29-32 такти – повернення у вихідне положення після preparation.

Аналогічно вправа виконується з лівої ноги.

7. *Battement fondu*

Музичний розмір – 3/4.

Виконується на 32 такти музичного супроводу.

Вихідне положення – V позиція ніг, ліва рука – на станку, права – у підготовчому положенні.

На вступ – рука виводиться через I позицію в II, права нога відкривається на *tendu* в сторону.

1-16 такти – 4 *battement fondu* хрестом по одному (вперед-в сторону-назад-в сторону) двічі, працююча нога відкривається в повітря на 45°.

17-32 такти – 4 *battement fondu* хрестом по одному (вперед-в сторону-назад-в сторону) двічі, працююча нога відкривається в повітря на 90°.

Аналогічно вправа виконується з лівої ноги.

8. *Battement frappe*

Музичний розмір – 2/4.

Виконується на 16 тактів музичного супроводу.

Вихідне положення – V позиція ніг, ліва рука – на станку, права – у підготовчому положенні.

На вступ – рука виводиться через I позицію в II, права нога відкривається на *tendu* в сторону.

1-16 такти – 4 *battement frappe* хрестом по одному (вперед-в сторону-назад-в сторону) двічі з фіксацією працюючої ноги на *sur le cou-de-pied*.

Аналогічно вправа виконується з лівої ноги.

9. *Releve' lans*

Музичний розмір – 3/4. Виконується на 32 такти музичного супроводу.

Вихідне положення – V позиція ніг, ліва рука – на станку, права – у підготовчому положенні.

На вступ – рука виводиться через I позицію в II.

1-8 такти – права нога, проходячи положення *battement tendu* вперед, піднімається в повітря на 90°, затримується і повертається через *battement tendu* у вихідне положення.

9-16 такти – повторюються рухи 1-8 тактів в сторону.

17-24 такти – повторюються рухи 1-8 тактів назад.

25-32 такти – повторюються рухи 1-8 тактів в сторону.

Аналогічно вправа виконується з лівої ноги.

10. *Grand battement*

Музичний розмір – 2/4.

Виконується на 16 тактів музичного супроводу.

Вихідне положення – V позиція ніг, ліва рука – на станку, права – у підготовчому положенні.

На вступ – рука виводиться через I позицію в II.

1-8 такти – 4 grand battement вперед через tendu.

9-16 такти – 4 grand battement в сторону через tendu.

17-24 такти – 4 grand battement назад через tendu.

25-32 такти – 4 grand battement в сторону через tendu.

Аналогічно вправа виконується з лівої ноги.

Екзерсис на середині зали

Елементи групи adagio

1. Port de bras

Музичний розмір – 3/4.

Виконується на 32 такти музичного супроводу.

Вихідне положення – V позиція ніг, руки в підготовчому положенні.

2. Arabesque

Музичний розмір – 4/4.

Виконується на 32 такти музичного супроводу.

Вихідне положення – обличчям до точки 2 танцювальної зали (по діагоналі вправо), V позиція ніг, руки в підготовчому положенні.

1-8 такти – перший arabesque.

9-16 такти – другий arabesque.

17-24 такти – третій arabesque.

25-32 такти – четвертий arabesque.

3. Temps lie´

Музичний розмір – 4/4.

Виконується на 16 тактів музичного супроводу.

Вихідне положення – обличчям до точки 8 танцювальної зали (по діагоналі вліво), V позиція ніг, руки в підготовчому положенні.

Елементи групи allegro

1. Temps saute´.

Музичний розмір – 2/4.

Виконується на 16 тактів музичного супроводу.

Вихідне положення – I позиція ніг, руки у підготовчому положенні.

1-8 такти – 8 saute´ по I позиції, руки у підготовчому положенні.

9-16 такти – 8 saute´ по II позиції, руки відкриті у II позицію.

17-24 такти – 8 saute´ по V позиції (права нога попереду лівої), руки у підготовчому положенні.

25-32 такти – 8 saute´ по V позиції (ліва нога попереду правої), руки у підготовчому положенні.

2. *Pas echappe´*

Музичний розмір – 2/4.

Виконується на 16 тактів музичного супроводу.

Вихідне положення – V позиція ніг, руки у підготовчому положенні.

Абітурієнти також виконують основні елементи українського народного танцю:

- **«бігунець»**
- **«тинки»**
- **«доріжки»**
- **«віршовочки»**
- **«колупалочки»**
- **«голубці»**
- **присядки**
- **оберти**

II частина

ОСНОВИ КОМПОЗИЦІЇ

Демонстрація абітурієнтами заздалегідь підготовленого **авторського хореографічного етюд**у (народна, класична, сучасна або бальна хореографія).

Вимоги до хореографічної постановки:

- наявність авторського задуму;
- оригінальність постановки;
- створення художньо-пластичного образу;
- техніка виконання.

III частина

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАПИТАННЯ З ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН

Перелік орієнтовних запитань

1. Мистецтво і його роль в житті суспільства.
2. Балетмейстер та сфера його творчої діяльності.
3. Хореографія як вид мистецтва.
4. Основні напрями хореографічного мистецтва.
5. Професійні та аматорські колективи, їх характеристика.
6. Хореографія в древніх цивілізаціях.
7. Провідні балетмейстери України (Василь Авраменко, Кім Василенко, Павло Вірський, Василь Верховинець, Анатолій Коротков, Борис Колногузенко).
8. Провідні балетмейстери класичного хореографічного мистецтва (Філіпо Тальоні, Жан Жорж Новер, Маріус Петіпа, Михайло Фокін, Юрій Григорович, Борис Ейфман).
9. Найвідоміші танцівники класичного танцю (Анна Павлова, Вацлав Ніжинський, Галина Уланова, Майя Плісецкая, Марго Фонтейн, Серж Лифар).
10. Класифікація та характеристика українських народних танців.
11. Народно-сценічний танець та його місце в хореографічній освіті. Мета та завдання викладання курсу.
12. Народний танець як складова народних обрядів і свят.
13. Види сучасного танцю та їх характеристика.
14. Становлення сучасного хореографічного мистецтва.
15. Музика в хореографічному творі.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Базарова Н.П. Классический танец / Базарова Н.П. – СПб; М. Краснодар: Лань: Планета музыки, 2009. – 191 с.
2. Барышникова Т. Азбука хореографии / Барышникова Т. – С-П.: Респекс Люкси, 1996. – 256 с.: ил.
3. Блок Л.Д. Классический танец: история и современность / Блок Л.Д. – М.: Искусство, 2009. – 380 с.
4. Ваганова А. Основы классического танца / Агриппина Ваганова. – СПб; М.; Краснодар: Лань, 2007. – 191 с.
5. Василенко К.Ю. Лексика українського народно-сценічного танцю / Василенко К.Ю. – [3-тє вид]. – К.: Мистецтво, 1996. – 496 с.
6. Верховинець В. Теорія українського народного танцю / Василь Верховинець. – К.: Мистецтво, 2008. – 150 с.
7. Гуменюк А.І. Українські народні танці / Гуменюк А.І. – К.: Наукова думка, 1969. – 418 с.
8. Зайцев Є.В. Основы народно-сценічного танцю / Зайцев Є.В. – Вінниця: Нова книга, 2009. – 413 с.
9. Колногузенко Б.М. Види мистецтва та хореографії / Колногузенко Б.М. – Х.: ХДАК, 2009. – 140 с.
10. Колногузенко Б.М. Мистецтво балетмейстера / Колногузенко Б.М. – Х.: ХДАК, 2007. – 85 с.
11. Колногузенко Б.М. Сольный танец / Колногузенко Б.М. – Х.: ХГАК, 2006. – 28 с.
12. Колногузенко Б.М. Хореографічна сюїта: методичні матеріали з курсу “Мистецтво балетмейстера” / Колногузенко Б.М. – Х.: ХДАК, 2007. – 106 с.
13. Костровицкая В.С. Классический танец: слитные движения, руки / СПб; М.; Краснодар: Лань: Планета музыки, 2009. – 122 с.
14. Лопухов А.В. Основы характерного танца / Лопухов А.В., Ширяев А.В., Бочарев А.И. – СПб; М.; Краснодар: Лань: Планета музыки, 2010. – 343 с.
15. Тараканова А.П. Танцюйте з нами / Тараканова А.П. – Вінниця: Нова книга, 2010. – 159 с.
16. Тарасов Н.И. Классический танец. Школа мужского исполнительства: Учебное пособие. 4-е изд., стер. – СПб.: Издательство «Лань»; «Издательство ПЛАНЕТА МУЗЫКИ», 2008. – 496 с.
17. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю / Цветкова Л.Ю. – К.: Альтерпрес, 2010. – 324 с.
18. Чеккетти Г. Полный учебник классического танца / Чеккетти Г. – М.: АСТ «АСТРЕЛЬ», 2007. – 504 с.

Програму затверджено на засіданні кафедри хореографії та художньої культури, протокол № 6 від 26 січня 2017 року.